

KIJKEN NAAR MENSEN VIA FOTO'S

Annie van Rees

Onlangs was het vakantie. En wat doe je dan? Juist, een goed boek lezen, of beter: kijken. Op mijn nachtkastje ligt nu (ja, ik ben nog steeds aan het kijken): *What we see – women & nonbinary perspectives through the lens*. Het is mooi om het werk van anderen te zien en je af te vragen wat ze met hun foto bedoelen; want ja, een foto is mooi, maar deze fotografen hebben een missie. Ze willen ons laten zien de nieuwe, moderne geschiedenis, staat in het voorwoord. Nu is er nog de sterke invloed van de witte, westerse man: dat zou objectief zijn. Maar zij denken: wat gebeurt er als je anderen achter de camera zet en zo ruimte geeft aan andere perspectieven die ook gehoord moeten worden...

Ik weet niet helemaal wat ik daarvan vind. Maar streven naar inclusiviteit is natuurlijk hartstikke goed. Mooi wat je met foto's zou kunnen doen...Dus: kijk en geniet!

Het hele boek is de moeite waard, maar ik haal er nu een foto uit. Zelf sprak mij de foto van Haley Morris-Cafiero aan. Wat gebeurt daar allemaal? Nog 's kijken.

Ik zag een leuke vrouw in het midden, terwijl er van alles gebeurt om haar heen. En dan de tekst erbij lezen. En toen was ik verbaasd. Ze vertelt hoe ze voor deze foto bezig was voor een project voor Wait Watchers. Echter, toen ze de foto bekeek, zag ze daarop een man achter haar, die haar besmuikt lachend bekeek. En meteen dacht ze: help, ik voldoe niet aan de normen van schoonheid hier, ik mag hier niet zijn (namelijk op het drukke New York Times Square). En ze startte een fotoproject, een sociaal experiment waarin ze documenteerde hoe mensen naar anderen kijken. Daarvoor gebruikte ze zichzelf als model en deed gewone dingen; de reacties fotografeerde ze. De naam, die ze het project gaf: *anonymity isn't for everyone*. Dat leek me overdreven: die man keek (net zoals ikzelf vaak) gewoon om zich heen en denkt nieuwsgierig: wat is die mevrouw allemaal aan het doen? Dat verschil in interpretatie integreerde me en ik heb meteen de hele serie waar deze foto bijhoorde opgezocht op haar website <https://www.haleymorriscaferio.com/>. Ik zag nog meer foto's en toen zag ik wat de fotograaf bedoelde. Al denk ik dan toch ook nog: welke gedachte lokt zij uit bij de omstanders? Wat laat ze zien? Is die serie terecht?

Ze vertelt ook hoe ze haar foto's deelde via haar socials en dat ze zoveel reacties kreeg. Nu is ze dus bezig met het volgende project 'The Bully Pulpit'.

Tja, ik weet niet wat ik hiervan moet denken. Je kijken en ook je oordelen gaan automatisch. Dat is niet goed, nee, maar moet je dan mensen die om zich heen kijken wegzetten als 'bullies'?

Kortom de vraag blijft: wat is de invloed van de kijk van de fotograaf op haar werk?

Overigens: het werk van Haley Morris-Cafiero wordt wel in meerdere kranten gepubliceerd dus en ze is nu bezig met een PhD waarin ze haar praktische werk van context voorziet met feministische, sociologische, psychoanalytische en literaire theorieën. Om in de gaten te houden dus! Interessant!

PROGRAMMA

September				
ma 25 sep	BP Batau	De Beste Club (DBC): Inleveren foto's en 1e selectieronde. Ieder lid mag 2 foto's afgedrukt en in passe partout inleveren.	WedstrijdCie	Jan
Oktober				
zo 1 okt	Foto-bond	Start inzenden foto's voor Foto Online 2023, 2e editie		
ma 2 okt	BP Batau	Tom Meerman neemt ons mee in de nieuwe bespreekmethodiek - 1	Henk/Tom	Michel
ma 9 okt	BP Batau	Tom Meerman neemt ons mee in de nieuwe bespreekmethodiek - 2	Henk/Tom	Gerard
vr 13 okt	Bonn	Fotogeinweekend in Bonn	Kas en John	
za 14 okt		De Beste Club (DBC): Finale selectie van Fotogein bekend	Externe jury	

Vervolg programma oktober

ma 16 okt	Vianen	Fotoshoot met artiesten in theater "In Helsdingen" in Vianen	ProgrammaCie	
ma 23 okt	BP Batau	DBC: Presentie selectie en Feedback Fotogeiners aan makers om geselecteerde 10 foto's verder te verbeteren (30min); Tom Meerman neemt ons mee in de nieuwe bespreekmethodiek - 3	WedstrijdCie Henk/Tom	Jan

HET (LATEN) MAKEN VAN EEN FOTOAFDRUK, HOE LEVER JE EEN FOTO AAN?

Jan Donders

Alhoewel we meestal foto's digitaal tonen en versturen, worden er toch ook prints gemaakt. Voor onderlinge bespreking, exposities, wedstrijden of 'boven de bank'.

Wat komt er allemaal kijken bij het maken van een print, behalve de keuze van het papier (of ander medium)? Geregeld krijg ik verzoeken voor het maken van een print, en die verzoeken zijn niet allemaal duidelijk. Maar ook voor eigen printwerk of afdrukken door een printcentrale is onderstaand verhaal misschien nuttig.

De bron

Een digitale foto heeft de afmetingen (in pixels) van de sensor van je camera. De meeste camera's hebben een 3:2 verhouding in breedte:hoogte. Zoals mijn Pentax APS-C sensor die 6000x4000 pixels aflevert. Mijn smartphone camera belooft 8000x6000 pixels. Mijn Panasonic LX100 heeft een '*micro four-thirds sensor*', goed voor 4112x3088 pixels in de verhouding 4:3. De *full-frame* camera's die ik ken hebben allen een 3:2 beeldverhouding.

Nu kun je op de meeste camera's de verhouding breedte:hoogte instellen, maar in de praktijk betekent dit dat je vóóraf al pixels weggooit, die je misschien later hard nodig hebt. Je kunt dat beter later bij de bewerking in Lightroom of ieder ander fotoprogramma doen.

Laten we ervan uitgaan dat een foto zoals die uit de camera komt meestal een 3:2 of 4:3 breedte:hoogte verhouding heeft. Bij bewerking wordt die verhouding vaak aangehouden, ook 1:1 is een populaire afmeting.

Het eindproduct

De foto wordt bewerkt, uitgesneden en daarna afgebeeld op een medium. Dat kan een T-shirt, kussensloop of koffiemok zijn, maar in ons geval is dat meestal op papier. Je hebt daarin alle vrijheden wat betreft afbeeldingsgrootte en -verhouding, de beperking ligt in het aanbod van media door (commerciële) bedrijven. Daarbij is er een groot verschil tussen het aanbod van printcentrales en de mogelijkheden van printen op een eigen printer (of die van een collega).

Printcentrales

Printcentrales bieden breedte:hoogte verhoudingen meestal aan als 1:1, 3:2 of 4:3. Afwijkende verhoudingen zijn niet mogelijk of heel duur. Het is dus zaak bij de uitsnede van de foto rekening te houden met verhouding van het medium waarop je wil laten afdrukken. Als ik een 4:3 verhouding foto wil laten afdrukken op een vel papier van 30x20 cm (of canvas van 90x60) moet de printcentrale beslissen welk deel van de foto afgesneden wordt, of welk deel als witte baan wordt afgedrukt. Dat wil je voorkomen door zelf de goede verhouding aan te leveren.

Let op: hoewel printcentrales adverteren met deze standaard maten, kunnen de exacte afmetingen daarvan afwijken. Zie bijvoorbeeld: <https://www.profotonet.com/nl/support/formaten/hoe-krijg-ik-bepaald-formaat-fotoafdruk/>

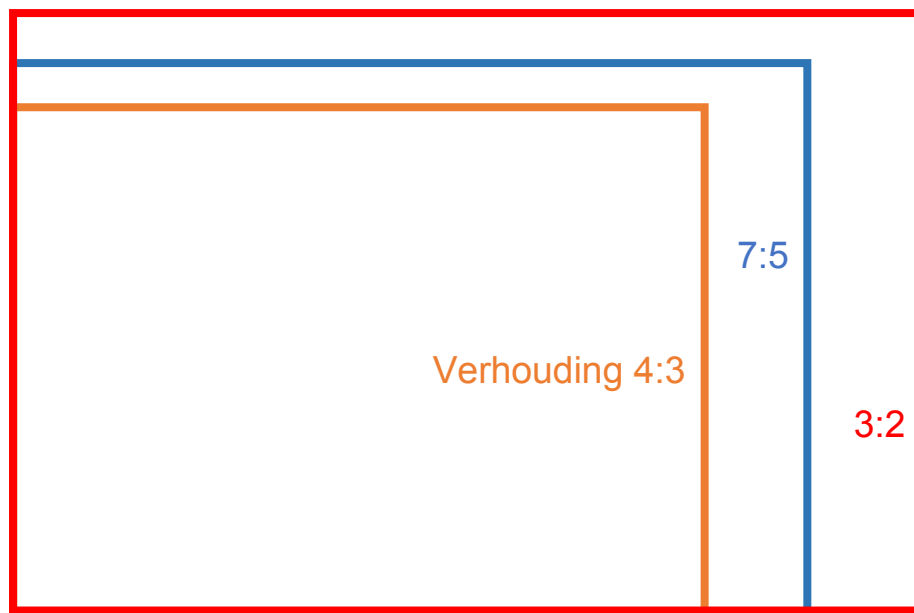
Eigen, of collegiale printer

Het aanbod van papierafmetingen voor de eigen printer beperkt zich tot de 'A' reeks, bekend van de kantoorwereld: A4, A3, A2. Eén van de voordelen is dat je bijvoorbeeld geen A4 papier in voorraad hoeft te hebben als je A3 papier hebt. Want A3 halveren geeft A4. Moet je wel een goede papiersnijder hebben. Maar de verhouding breedte:hoogte van A papier is $1:\sqrt{2}$ (wortel 2), of ongeveer 1:1,414. Een verhouding 7:5 is een goede benadering, dat is ook een van de standaard keuzen in Lightroom en Photoshop.

Een 'A' verhouding zit dus ergens tussen 3:2 en 4:3 in, zoals in bijgaande tekening te zien is. Let op: de getekende rechthoeken geven geen absolute grootte aan, maar enkel de verhouding tussen breedte en hoogte.

Bij printen op A papier moet de fotograaf dus zelf een uitsnede maken in de verhouding 7:5 om er zeker van te zijn dat de gewenste afbeelding goed op het papier komt.

Gelukkig bestaat er ook A3+ papier. Dat is A3 papier met een extra ruimte rondom van 1,5 tot 3 cm. Dat geeft de speelruimte om toch 3:2 en 4:3 verhoudingen met de gewenste afmetingen af te drukken. Halveren van A3+ geeft A4+, ook met extra ruimte rondom.

Wat is de gewenste afmeting van een print?

Een 'standaard' print van 30x20 cm kan niet op A4 worden afgedrukt. A4 heeft een afmeting van 29,7x21 cm. A4+ heeft een afmeting van 32,9x24,2 cm. Daar zou een 30x20 print wel op passen en je houdt rondom nog een witrandje over. Op gelijke wijze kan een print van 45x30 cm gemaakt worden op A3+ papier, dat een afmeting heeft van 48,3x32,9 cm.

Standaard werken is belangrijk

Willekeurige afmetingen of verhoudingen zijn lastig. Je zou voor iedere print een ander passe-partout moeten maken. Bij de keuze van een standaard verhouding van 3:2 kun je, zonder de foto aan te passen, afdrukken (laten) maken van 30x20 cm of 45x30 cm. Een *four-thirds* uitsnede past in 20x15, 30x22,5 of 40x30 cm uitsnede. Bij een 1:1 (vierkante) verhouding kun je het zelf wel uitrekenen.

Omdat ik zelf mijn foto's print heb ik, vele jaren geleden, gekozen voor een 'A' uitsnede (7:5) van al mijn foto's. Zonder aanpassingen kan ik dan printen op A2, A3, A4, A5, A6, enz. papier. En omdat ik daarbij A3+ als uitgangspunt neem, heb ik bij alle afdrukken een wit randje rondom over, goed voor het plaatsen achter een passe-partout. Dat passe-partout heeft, bijvoorbeeld voor een A4 afdruk, een

standaard 'gat' van 29,5x20,5 cm. Voor A3 is dat 41,7x29,4 cm. Een paar millimeter overlap is, gezien de witte rand voldoende en er verdwijnt weinig van de foto achter het passe-partout.

Uiteraard is deze standaard niet heilig. Soms vraagt de foto om een niet-standaard uitsnede. Maar ook dan probeer ik volgens een vast patroon te werken. Zo hebben panorama-foto's bij mij meestal een uitsnede verhouding van 22:8. En de passe-partouts zijn daarop aangepast. Als ik eens een foto naar een afdrukcentrale stuur, zoals voor een afdruk op canvas, moet ik de uitsnede wel aanpassen aan het aanbod van de centrale, bijvoorbeeld 90x60 cm (3:2).

Tot slot

- Werk op een standaard manier
- Bewaak de breedte:hoogte verhouding van je foto of van de uitsnede
- Die verhouding bepaalt de breedte:hoogte in cm op het papier
- De breedte:hoogte in cm wordt beperkt door het aanbod van de centrale of van de printer
- Een verzoek als: 'wil je deze foto afdrukken op dat mooie papier, zoals laatst' kan ik niets mee. Graag concreet: verhouding, gewenste afmeting (van de print, niet van het papier) en keuze van het papier (mat, luster, semigloss, glossy). Voor zover voorradig.

ENKELE TIPS

Wil je kunst beleven?

Ga naar de kunstroute in Utrecht op 23/24 september: <https://www.atelierrouteutrecht.nl/>

Of wat verder weg: In Culemborg op 30 september en 1 oktober: <https://kunstrouteculemborg.nl/>

Tom Meerman, die binnenkort een paar avonden bespreektechniek verzorgt, zal daar ook exposeren.

Wil je jouw werk professionaliseren? Ga dan 13 november naar de Nationale-Nederlanden Portfoliodag in het Nederlands Fotomuseum: <https://www.nederlandsfotomuseum.nl/tentoonstelling/nationale-nederlanden-portfoliodag-2023/>

ADRESSEN

E-mail adres	Functie	Huidige ontvanger(s)
redactie@fotogein.nl	Alle verhalen voor De Oculair kunnen hier naartoe gestuurd worden	Jan Donders, Annie van Rees
bestuur@fotogein.nl	Naar alle bestuursleden	Henk Post, Willibrord van Raaij, Edwin Slaghekke, Eric de Wit, Michel Timmermans
penningmeester@fotogein.nl	Naar de penningmeester	Edwin Slaghekke
secretaris@fotogein.nl	Naar de secretaris	Willibrord van Raaij
wedstrijd@fotogein.nl	De leden van de wedstrijdcommissie	Kas Maessen, Gerard Janssen, Erik Hendriksen
foto@fotogein.nl	Inzenden foto's voor digitale presentaties.	John Roeleven, Jan Donders, Michel Timmermans, Gerard Janssen
webmaster@fotogein.nl	Alles betreffende de website	John Roeleven, Jan Donders
expositie@fotogein.nl	De expositie commissie	Ad Witte, Lia Hoogveld
programma@fotogein.nl	De programmacommissie	John Roeleven, Henk Post